Krimināllieta Nr. 11905001220
Lietas arhīva Nr. KA06-0133-24/2
ECLI:LV:ZAT:2024:0917.11905001220.12.S

Zemgales apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2024. gada 3. septembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Raimonds Rinčs, tiesneses Inga Akmeņlauka un Inga Putra,
piedaloties prokurorei Lidijai Buginai,
aizstāvjiem Petrai Janulei un Jānim Ernstsonam,
iztiesāja apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. A/, personas kods /personas kods/, un viņa aizstāves Petras Janules apelācijas sūdzībām, un apsūdzētā /pers. B/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023. gada 28. septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2023. gada 28. septembra spriedumu apsūdzētais /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, un apsūdzētais /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas paredzēti Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā.

[1.1] Apsūdzētais /pers. A/ sodīts par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. A/ ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2020. gada 12. maija līdz 2020. gada 25. septembrim, no 2022. gada 6. septembra līdz spriedums stāsies spēkā.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums atstāts līdz spriedums stāsies spēkā.

[1.2] Apsūdzētais /pers. B/ sodīts par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas paredzēti:

- Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [1]) ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem 6 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem;

- Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [2]) ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības sods noteikts daļēji saskaitot noteiktos sodus – brīvības atņemšana uz 7 gadiem 6 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmās prim daļas 2. un 3. punktu un otro daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienots sods, kas nav izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra sprieduma (Zemgales rajona tiesas 2021. gada 2. decembra lēmuma), bet papildsods pievienots pilnībā un galīgais sods /pers. B/ noteikts – brīvības atņemšana uz 8 gadiem 2 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. B/ ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2020. gada 12. maija līdz 2020. gada 23. septembrim, kā arī no 2023. gada 28. septembra līdz spriedums stāsies spēkā.

Pasludinot spriedumu grozīts /pers. B/ iepriekš piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā uz drošības līdzekli – apcietinājumu, kas atstāts līdz spriedums stāsies spēkā.

[1.3] Ar spriedumu no /pers. A/ par labu valstij piedzīti procesuālie izdevumi 1949,65 *euro*, kas saistīti ar ārvalsts izdotās personas pārņemšanu, un 1496,87 *euro* par aizstāvja juridisko palīdzību. No /pers. B/ par labu valstij piedzīti procesuālie izdevumi par aizstāvja juridisko palīdzību 1428,53 *euro*.

Turklāt no /pers. A/ un /pers. B/ par labu valstij solidāri piedzīti 200 *euro*, kas izlietoti noziedzīgā nodarījuma atklāšanai un no /pers. B/ par labu valstij piedzīti 105 *euro*, kas izlietoti noziedzīgā nodarījuma atklāšanai.

Ar spriedumu izlemta rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

[2] Ar Zemgales rajona tiesas spriedumu apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ katrs atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos, pārvadāšanu, glabāšanu realizācijas nolūkā un psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu realizēšanu.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

Pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos, bet ne vēlāk kā 2020. gada 7. maijā, laika posmā no plkst. 20.15 līdz plkst. 21.13 /vieta//Nosaukums A/, /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/, no pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotas personas, tālākas realizācijas nolūkā, ar mērķi pārdot, neatļauti iegādājās ne mazāk kā 45 zilganzaļas krāsas sešstūra formas tabletes ar reljefa logo "Philipp Plein" vienā pusē un galvaskausa attēlu otrā pusē, ar kopējo masu 9,9197 g, kas satur 28% jeb 2,7775 g MDA.

Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos, bet ne vēlāk kā 2020. gada 7. maijā, laika posmā no plkst. 21.13 līdz plkst. 23.24, glabāja pie sevis un maršrutā /vieta/ – /vieta/ pārvadāja ne mazāk kā 45 zilganzaļas krāsas sešstūra formas tabletes ar reljefa logo "Philipp Plein" vienā pusē un galvaskausa attēlu otrā pusē, ar kopējo masu 9,9197 g, kas satur 28% jeb 2,7775 g MDA.

Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/, 2020. gada 7. maijā plkst. 23.24 /vieta//Nosaukums B/, no /vieta/ neatļauti iegādātajām, glabātajām un pārvadātajām 45 MDA saturošām tabletēm, 27 zilganzaļas krāsas sešstūra formas tabletes ar reljefa logo "Philipp Plein" vienā pusē un galvaskausa attēlu otrā pusē, ar kopējo masu 5,9780 g, kas satur 1,6738 g MDA, neatļauti realizēja pirmstiesas izmeklēšanā noskaidrotai personai.

Tupinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/, atlikušās 18 zilganzaļas krāsas sešstūra formas tabletes ar reljefa logo "Philipp Plein" vienā pusē un galvaskausa attēlu otrā pusē, ar kopējo masu 3,9417 g, kas satur 28% jeb 1,1037 g MDA, realizācijas nolūkā turpināja glabāt /pers. A/ personīgajās mantās līdz brīdim, kad 2020. gada 12. maijā plkst. 13.45 /pers. A/ aizturēšanas laikā tās izņēma Valsts policijas darbinieki.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" MDA ir aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām pielīdzināta psihotropā viela, kas iekļauta I sarakstā (vielu grupa "3.4-metilēndioksifeniletānamīni").

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori) iedalījuma apmēriem" 2,7775 g MDA pārsniedz apmērus, sākot ar kuriem daudzumi atzīstami par lieliem.

Zemgales rajona tiesa atzina, ka ar savām darbībām /pers. A/ un /pers. B/ katrs izdarīja Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu.

[3] Turklāt ar Zemgales rajona tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā, un neatļautu realizēšanu lielā apmērā.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

Pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos, bet ne vēlāk kā līdz 2020. gada 11. marta plkst. 16.34 /vieta/, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā vietā, /pers. B/ no personas, pret kuru 2020. gada 26. oktobrī izdalīts kriminālprocess Nr.12503000120, realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās 10 gaiši zilas krāsas neregulāras formas tabletes ar reljefa logo "Gorilla" ar kopējo masu 4,3354 g, kas satur 41% jeb 1,7775 g MDMA, kuras 2020. gada 11. martā ap plkst. 16.34 /adrese A//vieta//Nosaukums C/realizēja pirmstiesas izmeklēšanā noskaidrotai personai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem", MDMA ir aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām pielīdzināta psihotropā viela, kas iekļauta I sarakstā (vielu grupa "3.4-metilēndioksifeniletānamīni").

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori) iedalījuma apmēriem" 1,7775 g MDMA pārsniedz apmērus, sākot ar kuriem daudzumi atzīstami par lieliem.

Zemgales rajona tiesa atzina, ka ar savām darbībām apsūdzētais /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētā /pers. A/ aizstāve P. Janule, kura lūdz atcelt pārsūdzēto spriedumu un apsūdzēto /pers. A/ attaisnot.

[4.1] Aizstāve norāda, ka liecinieks /pers. C/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā liecināja, ka divas reizes pa 10 tabletēm pārdevis romu tautības vīrietim, kura vārdu nezina, bet viņa audžutēvs ir /pers. A/ ar iesauku /Iesauka A/. Liecinieks nav liecinājis, ka /pers. A/ ar /pers. B/ realizācijas nolūkā iegādājušies psihotropās vielas.

Liecinieks /pers. E/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā 2020. gada 11. martā liecināja, ka par psihotropo vielu iegādi sarakstījās tikai ar /pers. B/, iegādājās MDMA 10 tabletes ar "Gorilla" logo. Papildus nopratināts 2020. gada 8. maijā viņš liecināja, ka kopā ar /pers. B/ bija /pers. A/ ar iesauku /Iesauka A/. No liecinieka nopratināšanas protokola izriet, ka saziņa par psihotropo vielu iegādi bija tikai ar /pers. B/. Vienīgais, ko /pers. A/ esot teicis, ka sazināsies par to, kā varēs saņemt tabletes. Tālāk /pers. B/ deva norādes /pers. E/, kur ir slēpnis ar psihotropām vielām, izmantojot aplikāciju "WhatsApp". Nebija nekāda saziņa ar /pers. A/ par psihotropo vielu iegādi caur /pers. B/. Tiesas sēdē /pers. E/ norādīja, ka apsūdzētie savā starpā ir pazīstami, viņi savā starpā runāja par psihotropām vielām, bet neatcerējās, ko konkrēti.

Līdz ar to liecinieks /pers. E/ apstiprināja, ka apsūdzētie savā starpā pazīstami, bet neapstiprināja, ka apsūdzētie darbojās personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās psihotropo vielu iegādē realizācijas nolūkā.

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas neatzina un liecināja, ka psihotropās vielas iegādājās savām vajadzībām un tās glabāja savām vajadzībām, bet noliedza, ka to iegādē piedalījās /pers. B/. Liecināja, ka /pers. B/ ir viņa audžudēls.

[4.2] Tiesa konstatēja, ka apsūdzētajam /pers. A/ nopratināšanas laikā tika atskaņoti audioieraksti 6., 7., 8., 9. un 10., kas datēti ar 2020. gada 7. maiju, tajos dzirdama saruna starp apsūdzētajiem, un /pers. A/ sniedza liecības par audioierakstos atskaņoto (2. sējuma 194.-196. lapa). Aizstāve uzskata, ka tiesas atreferētais sarunas laikā teiktais "jau dabūjāt?" un "zvani, kad būs, tad es paņemšu alu" (sprieduma 6. lapa) nenorāda uz kopīgu psihotropo vielu iegādi, bet norāda, ka atskaņotās vīriešu balsis savā starpā ir tikai pazīstamas.

Tiesa vērtēja speciālās izmeklēšanas darbības – sakaru līdzekļu kontroles rezultātā iegūtās ziņas par faktiem, kas fiksētas sastādītajos pārskatos, un konstatēja, ka ir pierādīts, ka pēc tam, kad /pers. B/ ar speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicēju vienojās par psihotropo vielu saturošu tablešu daudzumu un samaksu, /pers. A/ esot sazinājies ar vairākām personām. No sarunas konteksta izriet, ka apsūdzētais meklējis no kā iegādāties tabletes tālākai realizācijai speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējam. Tiesai nav radušās šaubas par /pers. A/ un /pers. B/ kopīgu apzinātu piedalīšanos noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (sprieduma 19. lapa).

Aizstāve uzskata, ka lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi apsūdzētā /pers. A/ vainīgumam pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas. Lietā esošie audioieraksti apstiprina tikai to, ka /pers. A/ ir pazīstams ar /pers. B/, bet neapstiprina apsūdzībā norādītos apstākļus, ka psihotropās vielas iegādātas grupā pēc iepriekšējas vienošanās realizācijas nolūkā. Tas izriet arī no apsūdzēto liecībām. Turklāt atskaņotajos un lietas materiālos pieejamajos audioierakstos nav nepārprotami skaidrs par psihotropo vielu iegādi personu grupā tālākai realizācijai, jo sazvanoties /pers. A/ lūdzis /pers. B/ iegādāties veikalā alu. /pers. B/ jautātais /pers. A/: "Kur tu esi?", "izdariet to ātrāk", "jūs jau tur tā kā esat dabūjuši" (sprieduma 19. lapa) ir par maz, lai varētu secināt, ka apsūdzētie kopīgi un apzināti, ar kopīgām pūlēm un vēlmi piedalījās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā nelikumīgu psihotropo vielu apritē.

[4.3] Ievērojot Krimināllikuma 1. panta pirmajā daļā un Kriminālprocesa likuma 127.-130. pantā noteikto, izvērtējot apsūdzētajam celtās apsūdzības pamatotību, tiesai ir jāpārbauda, vai ir noticis apsūdzētajam inkriminētais noziedzīgais nodarījums, vai nodarījumā ir noziedzīgā nodarījuma sastāvs, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, vai apsūdzētais /pers. A/ ir vainīgs noziedzīgā nodarījumā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 19. panta trešajai daļai visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Aizstāve uzskata, ka /pers. A/ ir attaisnojams noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas.

[5] Turklāt par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. A/, kurš norāda, ka viņam noteiktais sods ir pārāk bargs un lūdz to mīkstināt. Tāpat norāda, ka netika ņemtas vērā apsūdzētā /pers. B/ un liecinieka /pers. C/ liecības par to, ka viņš (/pers. A/) nav iesaistīts noziegumā. Uzskata, ka bez balss ekspertīzes veikšanas telefonsarunas nevar izmantot pierādīšanā.

[6] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. B/, kurš norāda, ka viņam noteiktais sods ir pārāk bargs un lūdz to mīkstināt. Tāpat norāda, ka netika ņemtas vērā apsūdzētā /pers. A/ liecības, un bez balss ekspertīzes veikšanas telefonsarunas nevar izmantot pierādīšanā.

2024. gada 2. janvāra iesniegumā (atrodas 5. sējuma 34. lapā) apsūdzētais /pers. B/ norādījis, ka esot jauns un nesapratis ko dara, tāpēc atzīst savu vainu un izdarīto nožēlo. Minēto lūdz ņemt vērā pie soda noteikšanas, jo noteiktais sods ir pārāk bargs, kā arī lūdz ņemt vērā, ka pirmo reizi atrodas ieslodzījumā.

[7] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ un viņa aizstāve P. Janule savas apelācijas sūdzības uzturēja uz tajās norādītajiem pamatiem, lūdza atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un apsūdzēto /pers. A/ attaisnot.

[7.1] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ sniedza liecības, kas ir līdzīgas liecībām, kādas viņš sniedza pirmās instances tiesas sēdē. Nenoliedza, ka bija aizbraucis ar citām personām ar automašīnu uz /vieta/ pakaļ tabletēm (psihotropām vielām), taču noliedza, ka būtu tās realizējis kādam, jo visas /vieta/ iegādātās tabletes viņam izņēma policijas darbinieki viņa drēbēs vairākas dienas pēc tablešu iegādes. Liecināja, ka līdzapsūdzētais /pers. B/ nav piedalījies darbībās ar aizliegtām psihotropām vielām. Tabletes /pers. A/ bija iegādājies savai lietošanai. Nenoliedza, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā viņam tika atskaņoti sarunu audioieraksti, kuros atpazinis savu balsi. Norādīja, ka par policijas darbinieku rīcību nav sūdzējies. Noliedza, ka būtu kādam zvanījis meklējot iespējas iegādāties aizliegtās vielas. Tāpat norādīja, ka iepriekš bijis sodīts par neatļautām darbībām ar aizliegtām vielām.

[7.2] Apsūdzētā /pers. A/ aizstāve P. Janule norādīja, ka apsūdzētais /pers. A/ aizliegtās vielas iegādājies tikai savām vajadzībām, lietā esošie sarunu audioieraksti apstiprina tikai to, ka abi apsūdzētie ir pazīstami, bet nepierāda kvalificējošo pazīmi - personu grupa.

[7.3] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ un viņa aizstāvis J. Ernstsons savu apelācijas sūdzību uzturēja un precizēja, ka lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un mīkstināt apsūdzētajam noteikto sodu.

[7.4] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā un nožēloja izdarīto. Apsūdzētais neapstrīdēja noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas apstākļus, kādi konstatēti pirmās instances tiesas spriedumā. Apsūdzētais apstiprināja, ka kopā ar /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu (noziedzīgais nodarījums Nr.1). Apsūdzētais liecināja, ka bija saticies ar cilvēku, kurš gribējis iegādāties tabletes (psihotropās vielas), klāt bijis arī /pers. A/. Viņiem tika iedota nauda. Pēc tam /pers. A/ meklēja iespējas iegādāties tabletes /vieta/, zvanot, bet neatrada, tāpēc pēc tabletēm brauca pakaļ uz /vieta/. 2020. gada 7. maijā telefonsarunā ir prasījis /pers. A/, vai viņš /vieta/ ir atradis meklēto, telefonsarunā sapratis, ka /pers. A/ izdevies atrast tabletes. Pēc tam, kad /pers. A/ bija atbraucis uz mājām no /vieta/, viņš parādījis iegādātās tabletes ar reljefa logo "Philipp Plein", kuras bija skaitā ap 50, pēc tam pa nakti /pers. A/ kaut kur aizgāja. Nenoliedza, ka zināja, ka /pers. A/ braucis pakaļ tabletēm uz /vieta/, jo /vieta/ tādu daudzumu tablešu, kādu vajadzēja realizēt eksperimenta veicējam, nebija.

Tāpat apsūdzētais nenoliedza, ka 2020. gada 11. martā izdarījis psihotropo vielu iegādi, glabāšanu un realizāciju, kā tas ir konstatēts pirmās instances tiesas spriedumā. Izskaidroja, ka ar telefonsarunās lietotajiem apzīmējumiem "koļosa", "pobelka" ir domātas aizliegtās vielas. Nenoliedza, ka ir darbojies aplikācijā "Telegram".

Liecināja, ka ir pārdomājis savas veiktās darbības, grib ātrāk nokļūt mājās, nožēlo izdarīto, atzīst savu vainu abu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā.

[7.5] Apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis J. Ernstsons norādīja, ka apsūdzētā /pers. B/ savas vainas atzīšanu abu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā ir pamats atzīt par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli un samazināt apsūdzētajam noteikto sodu. Apsūdzētais ir sapratis, ka aizliegtās vielas nodara kaitējumu, apsūdzētā paustā izdarītā nožēla ir patiesa. Vienlaikus aizstāvis lūdza atbrīvot apsūdzēto /pers. B/ no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvja darbu sakarā ar apsūdzētā zemo izglītības līmeni.

[7.6] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore L. Bugina norādīja, ka ir pamats apsūdzētā /pers. B/ savas vainas atzīšanu abu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzīt par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli un samazināt apsūdzētajam noteikto sodu. Prokurore lūdza pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu kā tiesisku un pamatotu atstāt negrozītu.

Prokurore norādīja, ka pirmās instances tiesa šajā lietā veikusi tiesas pēckontroli par lietā veiktām speciālām izmeklēšanas darbībām, lietā nav konstatēti procesuāli pārkāpumi, kas varētu liegt izmantot speciālo izmeklēšanas darbību laikā iegūtos pierādījumus. Iegūtie pierādījumi, tajā skaitā liecinieka /pers. E/ liecības, apskates protokoli, sakaru līdzekļu kontroles laikā iegūtās ziņas, uz cigarešu paciņas atrastās /pers. B/ bioloģiskās pēdas, pierāda abu apsūdzēto saskaņotās darbības ar aizliegtām vielām. Pirmstiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais /pers. A/ atpazinis savu balsi viņam atskaņotajos sarunu audioierakstos, tāpēc nebija pamata noteikt lietā fonoskopisko ekspertīzi. Lietā iegūtie pierādījumi, kas apstiprina katra apsūdzētā vainu ir pieļaujami, turklāt ņemams vērā, ka /pers. B/ apelācijas instances tiesā apstiprināja, ka izdarīja neatļautas darbības ar aizliegtām vielām kopā ar apsūdzēto /pers. A/. Prokurore norādīja, ka /pers. A/ noteiktais sods ir samērīgs, tāpēc tā samazināšanai nav pamata.

Otrajā noziedzīgā nodarījumā, kurā apsūdzēts /pers. B/ liecinieka /pers. C/ liecības apstiprina, ka /pers. B/ izdarīja neatļautas darbības ar aizliegtām vielām. Ievērojot to, ka apsūdzētais /pers. B/ apelācijas instances tiesā atzina pilnībā savu vainu, ir pamats to atbilstoši Krimināllikuma 47. panta otrajai daļai atzīt par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli un samazināt sodu apsūdzētajam gan par katru izdarīto noziedzīgu nodarījumu, gan pēc noziedzīgo nodarījumu kopības un galīgo sodu /pers. B/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi pierādījumus lietā, noklausījusies apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ liecības, apsūdzēto aizstāvju P. Janules un J. Ernstsona viedokļus, prokurores L. Buginas viedokli, novērtējusi apelācijas sūdzību argumentus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesas 2023. gada 28. septembra spriedums atceļams daļā par /pers. B/ noteikto sodu par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [1]), noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [2]), noteikto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, noteikto galīgo saskaņā ar

Krimināllikuma 51. panta pirmās prim daļas 2. un 3. punktu un otro daļu, procesuālo izdevumu 1428,53 *euro* piedziņu no apsūdzētā /pers. B/ par aizstāvja juridisko palīdzību pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesas sēdē un šajā daļā taisāms jauns spriedums. Pārējā daļā spriedums ir tiesisks un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts.

Apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves P. Janules apelācijas sūdzības noraidāmas kā nepamatotas, savukārt apsūdzētā /pers. B/ apelācijas sūdzība par noteiktā soda samazināšanu ir pamatota un apmierināma.

[8.1] Apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa secinājumus par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, kā arī par apsūdzētā /pers. B/ vainīgumu divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, balstījusi uz lietā iegūtajiem un tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem, spriedumā sniedzot tiem pareizu novērtējumu.

Vērtējot to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, tiesa pierādījumus novērtējusi to kopumā un savstarpējā sakarībā, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 128. panta otrās daļas prasības.

Pirmās instances tiesa, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 130. pantam, konstatēja, ka Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja /amats/ /Valsts amatpersona//pers. F/ ziņojumā norādītās ziņas nav izmantojamas pierādīšanā sakarā ar to, ka nav ievērota Kriminālprocesa likumā noteiktā šādu pierādījumu pārbaudes kārtība. Turklāt tiesa pamatoti atzina, ka /amats/ /Valsts amatpersona//pers. F/ ziņojumā ietverto ziņu atzīšana par nepieļaujamām neietekmē citu lietā esošo pierādījumu pietiekamību, kas to kopumā apstiprina katra apsūdzētā vainīgumu viņiem celtajās apsūdzībās.

[8.2] Pirmās instances tiesa sniegusi vērtējumu visiem šajā lietā nozīmīgiem apstākļiem, no kuriem ir atkarīga lietas pareiza izspriešana, un nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma vai Krimināllikuma pārkāpumus, kas varētu būt par pamatu sprieduma pilnīgai atcelšanai.

Atšķirībā no apsūdzētā /pers. A/ aizstāves P. Janules apelācijas sūdzībā vērtētiem atsevišķiem pierādījumiem un uz to pamata izdarītiem secinājumiem, pirmās instances tiesa novērtējusi visus pierādījumus to kopumā un secinājumus par katra apsūdzētā vainīgumu izdarījusi izvērtējot visus apstākļus, kas attiecas uz celtajām apsūdzībām.

Pirmās instances tiesa ir veikusi pēckontroli par pirmstiesas procesā veiktajām speciālajām izmeklēšanas darbībām, analizējusi tajās iegūtās ziņas kopsakarā ar citiem pierādījumiem lietā un apelācijas instances tiesa pārbaudot speciālo izmeklēšanas darbību rezultātā iegūtās ziņas nav konstatējusi Kriminālprocesa likuma pārkāpumus, kas varētu dot pamatu nepieļaut izmantot pierādīšanā šajā lietā iegūtos pierādījumus. Pirmās instances tiesas secinājumi ir pamatoti un nerada šaubas par to, kāpēc tiesa nonāca pie atzinuma, ka apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos, pārvadāšanu, glabāšanu realizācijas nolūkā un psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu realizēšanu. Turklāt ir pierādīts, ka /pers. B/ izdarīja psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos un glabāšanu realizācijas nolūkā, un neatļautu realizēšanu lielā apmērā.

[8.3] Neskatoties uz to, ka apsūdzētais /pers. A/ tikai daļēji atzina savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, bet apsūdzētais /pers. B/ savu vainu abos viņam inkriminētos noziedzīgos nodarījumos apelācijas instances tiesā atzina pilnībā, apelācijas instances tiesa konstatē, ka abu apsūdzēto vainīgums Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā 2020. gada 7. maijā (noziedzīgais nodarījums Nr. 1) un apsūdzētā /pers. B/ vainīgums Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā 2020. gada 11. martā (noziedzīgais nodarījums Nr. 2), pierādīts pilnībā ar pirmās instances tiesas spriedumā novērtētajiem pierādījumiem to kopumā, tajā skaitā liecinieku /pers. E/ un /pers. C/ spriedumā novērtētajām liecībām.

[8.4] Turklāt apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ vainīgums noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, un apsūdzētā /pers. B/ vainīgums noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, pierādīts ar spriedumā novērtētajiem rakstveida pierādījumiem, tajā skaitā ar:

- speciālās izmeklēšanas darbības - sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 19. marta pārskatu, pārskatu par sakaru līdzekļu kontroli /pers. A/ mobilā tālruņa numuram /numurs/ un speciālās izmeklēšanas darbības – sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 27. aprīļa pārskatu, no kuriem redzams, ka apsūdzētais /pers. A/ sazinoties gan ar apsūdzēto /pers. B/, gan ar citām personām, runājis par psihotropo vielu iegādi un realizēšanu (1. sējuma 6., 9.-11., 12.-14., 17. lapa);

- speciālās izmeklēšanas darbības - sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 11. maija pārskatu un pārskatu par sakaru līdzekļu kontroli /pers. A/ mobilā tālruņa numuram /numurs/, no kuriem redzams, ka 2020. gada 7. maijā ap plkst. 13.12.47 /pers. A/ zvanījis personai, kura lietojusi mobilā tālruņa numuru /numurs/ un sarunas laikā /pers. A/ teicis: "Vai atceries, ko teici par apaļajiem?", persona atbildēja: "Sen jau nav". /pers. A/ jautājis: "Bet kur tos paņemt, nezini?", persona atbildēja: "Nav ne jausmas". /pers. A/ atbildējis: "Labs ir, meklēšu". Ap plkst. 13.15.32 /pers. A/ zvanījis personai, kura lietojusi tālruņa numuru /numurs/ un sarunas laikā /pers. A/ jautājis: "Vai atceries, nu to, ka pa piecām vajag", persona atbild: "Man uz /vieta/ braukt?". /pers. A/ jautājis: "Tad nav?", persona atbildēja: "Nē".

2020. gada 7. maijā ap plkst. 19.33 sarunā /pers. B/ jautājis /pers. A/: "Bet kas tur ?", /pers. A/ atbildējis: "Nē, nu nekas, gaidām, tūlīt mēs jau brauksim". /pers. B/ teicis: "Davai, piezvani man, kad tu jau brauksi".

Ap plkst. 20.15 sarunā /pers. B/ jautājis /pers. A/: "Vai jūs braucat, citādi man jau piegriezies gaidīt, kad, brauksiet", /pers. A/ atbildējis: "Mēs jau tagad izbraucam uz /vieta/, jau izbraucam".

Ap plkst. 21.01 /pers. A/ zvanījis /pers. B/ un teicis: "Nopērc man alu". /pers. B/ atbildējis: "Jā, kad būs, tad es iešu paņemšu alu". /pers. B/ teicis: "Viss davai, īsāk sakot, es gaidu", /pers. A/ atbildējis: "Ok". Ap plkst. 21.13 /pers. A/ zvanījis /pers. B/ un teicis: "Nopērc man alu" (1. sējuma 24., 27.-30., 31.-34. lapa);

- speciālās izmeklēšanas darbības - sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 12. marta pārskatu un pārskatu par sakaru līdzekļu kontroli /pers. B/ mobilā tālruņa numuram /numurs/, no kuriem redzams, ka /pers. B/ regulāri sazvanās ar mobilā tālruņa numuru /numurs/, kuru lieto /pers. C/, par narkotisko vai psihotropo vielu iegādi. No šo personu sarunām 2020. gada 9. martā, 10. martā un 11. martā izriet, ka /pers. B/ nodarbojās ar narkotisko vai psihotropo vielu realizāciju, narkotiskās vai psihotropās vielas iegādājoties no /pers. C/. Sarunā ar taksistu viņš nosauc /pers. C/ deklarēto dzīvesvietas adresi, uz kuru aizbraucot viņš pēc tam klientam sagādāja narkotiskās vai psihotropās vielas (1. sējuma 55., 58.-61., 62.-65. lapa);

- speciālās izmeklēšanas darbības - sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 11. maija pārskatu un pārskatu par sakaru līdzekļu kontroli /pers. B/ mobilā tālruņa numuram /numurs/, no kuriem redzams, ka 2020. gada 7. maijā ap plkst. 15.58.01 /pers. B/ zvanījis personai, kura lietojusi mobilā tālruņa numuru /numurs/, sarunas laikā /pers. B/ jautājis: "Kas tur?", persona atbildēja: "Neatbild, uzzvanīšu "Telegram"", /pers. B/ atbildējis: "Ok".

Ap plkst. 16.16.40 /pers. B/ zvanījis personai, kura lieto mobilā tālruņa numuru /numurs/, sarunas laikā persona teica: "Uzzvanīšu "Telegram"", /pers. B/ atbildēja: "Ok".

Ap plkst. 18.36.58 persona (sieviete) zvanīja /pers. B/ un sarunas laikā persona teica: "Viņš teica 33", /pers. B/ atbildēja: "/pers. D/, tūlīt atbrauks /Iesauka B/, es uzzvanīšu, ko viņš pateiks. Ja nē, tad uzreiz braukšu pie tevis". Persona atbildēja: "Ok, viņa /vieta/", /pers. B/ atbildēja: "Labi, ar ģlukiem".

Ap plkst. 18.46.23 /pers. B/ zvanīja personai, kura lietoja mobilā tālruņa numuru /numurs/, sarunas laikā /pers. B/ teica: "/pers. D/, brauc pie mums. Viņi uz /vieta/ aizbrauca". Persona jautāja: "Kas aizbrauca?", /pers. B/ atbildēja /Iesauka A/. Persona jautāja: "Priekš kam es tad prasīju? Ar ko viņi aizbrauca?", /pers. B/ atbildēja: "/Iesauka B/ dabūja automašīnu un aizbrauca ar /Iesauka A/ uz /vieta/" (1. sējuma 74., 77.-80., 81.-84. lapa);

- izmeklēšanas tiesneses 2020. gada 6. marta lēmumā norādītajām ziņām, atļaujot veikt speciālo izmeklēšanas darbību - speciālo izmeklēšanas eksperimentu pret /pers. B/ un 2020. gada 20. marta un 29. aprīļa lēmumiem atļaujot to turpināt, nolūkā personai radīt labvēlīgu situāciju narkotisko vai psihotropo vielu realizācijai un fiksēt šīs personas noziedzīgās darbības, izņemt narkotiskās vai psihotropās vielas, kā arī aizturēt /pers. B/ un citas tajā iesaistītās personas, tajā skaitā personu vai personas, kuras darbojas viņa uzdevumā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī, un iegūt citu kriminālprocesā nozīmīgu informāciju, kam var būt pierādījumu nozīme (1. sējuma 95., 97.-98., 101.-102. lapa);

- izmeklēšanas tiesneses 2020. gada 6. marta lēmumā norādītajām ziņām, atļaujot veikt speciālo izmeklēšanas darbību - /pers. A/, /pers. B/ un citas personas noziedzīgās darbības kontroli un 2020. gada 26. marta un 29. aprīļa lēmumos norādītajām ziņām, atļaujot to turpināt veikt, nolūkā iegūt ziņas par kriminālprocesā pierādāmajos apstākļos ietilpstošajiem faktiem (1. sējuma 105., 108.-109., 113.-114. lapa);

- 2020. gada 11. marta apskates protokolu, no kura redzams, ka apskatīti speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai /pers. E/ izsniegtie naudas līdzekļi 105 *euro*, ar mērķi 2020. gada 11. martā iegādāties no /pers. B/ narkotiskās vai psihotropās vielas (1. sējuma 115.-116. lapa);

- 2020. gada 11. marta speciālā izmeklēšanas eksperimenta protokolu, pārskatu un DVD-R diskā Nr. 5 norādītās ziņas par to, ka speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs /pers. E/ saskaņā ar doto uzdevumu un speciālā izmeklēšanas eksperimenta plānu 2020. gada 11. martā plkst. 11.56, izmantojot telefona aplikāciju "Signal Messenger" sarakstījās ar /pers. B/, kuram izteica vēlmi iegādāties 10 MDMA tabletes par 100 *euro*. /pers. B/ piekrita un noteica tikšanās vietu /vieta//Nosaukums C//adrese A/, un noteica cenu 105 *euro*. Plkst. 16.34 /pers. E/ ieradās pie /vieta//Nosaukums C/ un zvanīja /pers. B/, ar kuru satikās, tikšanās laikā /pers. B/ /pers. E/ nodeva 10 gaiši zilas tabletes ar "Gorilla" logo. Savukārt /pers. E/ /pers. B/ nodeva iepriekš apskatīto un kserokopēto naudu 105 *euro*, kas paredzēta speciālajam izmeklēšanas eksperimentam, narkotisko vielu iegādei. Personas atsveicinājās un pašķīrās. /pers. E/ iegādātās tabletes nodeva procesa virzītājam (1. sējuma 117., 118., 119. lapa);

- 2020. gada 11. marta lēmumu par izņemšanas izdarīšanu un izņemšanas protokolu, no kuriem redzams, ka eksperimenta veicējs /pers. E/ procesa virzītājam izsniedza 10 gaiši zilas tabletes, kuras tika iegādātas speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā no /pers. B/ (1. sējuma 121., 122. lapa);

- 2020. gada 12. marta eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par primārās narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka ekspertīzei iesniegtās 10 gaiši zilas tabletes [izpētes objekti Nr.1./ķ.1-10.; tablešu kopēja masa – 4,3354 grami] satur MDMA jeb 3,4-metilēndioksimetamfetamīnu (MDMA masa ir lielāka par 1 gramu), lēmumā par ekspertīzes noteikšanu norādīts, ka izpētes objekti izņemti 2020. gada 11. martā no speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicēja /pers. E/ (1. sējuma 124.-125. lapa);

- 2020. gada 17. aprīļa eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par papildus narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka izpētei iesniegtās 10 MDMA saturošās tabletes [izpētes objekti Nr.1./ķ.1.-10; tablešu kopēja masa – 4,3354 grami] satur 41% jeb 1,7775 gramus MDMA jeb 3,4-metilēndioksimetamfetamīna (1. sējuma 128.-129. lapa);

- 2020. gada 7. maija apskates protokolu, no kura izriet, ka apskatīti speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai /pers. E/ izsniegtie naudas līdzekļi 210 *euro*, ar mērķi iegādāties no /pers. B/ narkotiskās vai psihotropās vielas (1. sējuma 135.-139. lapa);

- 2020. gada 8. maija speciālā izmeklēšanas eksperimenta protokolā, pārskatā un DVD diskā Nr. 8 norādītajām ziņām par to, ka speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs /pers. E/ saņemtā uzdevuma ietvaros un saskaņā ar plānu 2020. gada 5. maijā ap plkst. 13.10, izmantojot "Telegram" aplikāciju, veica saraksti ar /pers. B/ uz viņa reģistrēto telefona numuru /numurs/ par iespēju no viņa iegādāties narkotiskās vai psihotropās vielas. Sarakstes laikā vienojās, ka sazināsies nākošajā dienā, t.i., 2020. gada 6. maijā. 2020. gada 7. maijā, sazinoties "Telegram" aplikācijā, plkst. 11.22 sarakstījās, bet ne par ko nevienojās. 2020. gada 7. maijā plkst. 11.24, sazinoties "Telegram" aplikācijā, vienojās par cenu un tablešu skaitu, sarunājot, ka par 200 *euro* tiks nopirktas 25 narkotiskās vai psihotropās vielas saturošas tabletes, un vienojās, ka /pers. B/ kā atlīdzība par narkotisko vai psihotropo vielu saturošo tablešu realizāciju tiks samaksāti 10 *euro*. Ap plkst. 14.10 vienojās satikties/vieta/ krustojumā esošajā /vieta//Nosaukums D/. Ap plkst. 14.40 satikušies /adrese B/, /vieta//Nosaukums D/ priekštelpā. /pers. B/ ieradās kopā ar /pers. A/. Speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai paredzētie, iepriekš apskatītie, kserokopētie naudas līdzekļi 200 *euro* apmērā tika nodoti /pers. B/, vienojās sazināties par narkotiskās vai psihotropās vielas saturošo tablešu nodošanas laiku un vietu, pēc tam pašķīrās.

Plkst. 14.51 /pers. B/ "Telegram" aplikācijā jautāja, kāpēc viņš iedeva tikai 200 *euro*, kur ir vēl 10 *euro*, kas paredzēti /pers. B/ kā atlīdzība par narkotisko vai psihotropo vielu saturošu tablešu realizāciju, uz to tika atbildēts, ka iedos tad, kad saņems tabletes. Plkst. 16.29 eksperimenta veicējs "Telegram" aplikācijā jautāja /pers. B/, cikos būs narkotiskās vai psihotropās vielas saturošās tabletes, uz to saņēma atbildi, ka /pers. B/ vēl nezina. Plkst. 16.52 /pers. B/ izveidoja "Telegram" aplikācijā slepeno saziņu ("secret chat") ar pašiznīcinošām ziņām (uzliekot "self-destruct timer") un atsūtīja balss ziņu, kurā lūdza turpmāk saziņu veikt slepenajā sarakstē. Turpinot saraksti, eksperimenta veicējs vienojās par narkotiskās vai psihotropās vielas saturošu tablešu nodošanas mehānismu un vietu, sarunājot, ka narkotiskās vai psihotropās vielas saturošās tabletes tiks ievietotas cigarešu paciņā "Marlboro", kas tiks nolikta pie/vieta/, kas atrodas pie /vieta/. Tāpat vienojās, ka 10 *euro*, kas paredzēti kā atlīdzība /pers. B/ par narkotisko vai psihotropo vielu realizēšanu, tiks nodoti nākamajā dienā.

Plkst. 23.24 eksperimenta veicējs aplikācijā "WhatsApp" saņēma ziņu no tālruņa numura /numurs/, kurā redzami divi fotoattēli, kuros attēlots /vieta//Nosaukums B/, kas atrodas /adrese C/, pretim/vieta/ieejas durvīm, skatoties virzienā uz/vieta/, pa kreisi esošā palodze, uz kuras atrodas puķu kaste. Zem fotogrāfijām ir ziņa: "Pie /vieta/aiz chitas pukes pacina cigarešu mallboro un pasteidzies atrak". Plkst. 23.46 eksperimenta veicējs ierodas /adrese C/, pie/vieta//Nosaukums B/ ieejas, kur iepriekš norādītajā vietā uz palodzes, aiz puķu kastes atrod un paņem cigarešu paciņu ar uzrakstu "Marlboro Gold", kurā redzams caurspīdīgs polimērmateriāla maisiņš ar vairākām zilganzaļām neregulāras formas tabletēm. Pēc tam eksperimenta veicējs devās uz /adrese D/, kur izdeva speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā no /pers. B/ iegādāto vielu. Plkst. 23.55 eksperimenta veicējs aplikācijā "Telegram" paziņo /pers. B/, ka saņēmis narkotiskās vai psihotropās vielas saturošās tabletes (1. sējuma 140., 141.-142., 145.-146., 147. lapa);

- 2020. gada 12. marta un 11. maija apskates protokolos ar pielikumiem norādīto, apskatot un fotografējot mobilajā tālrunī esošo saraksti ar kontaktpersonu /Iesauka C/, kurš lieto mobilā tālruņa numuru /numurs/ (1. sējuma 131.-134., 149.-214., 215. lapa, 2. sējuma 1.?8. lapa);

- 2020. gada 7. maija lēmumu par izņemšanas izdarīšanu un 2020. gada 8. maija izņemšanas protokolu, no kuriem redzams, ka 2020. gada 8. maijā speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs /pers. E/ labprātīgi izsniedza cigarešu paciņu ar uzrakstu "Marlboro Gold", kurā atrodas caurspīdīgs polimērmateriāla maisiņš ar vairākām zilganzaļām neregulāras formas tabletēm. No cigarešu paciņas ar uzrakstu "Marlboro Gold" izņemts caurspīdīgs polimērmateriāla maisiņš, kurā atrodas 27 zilganzaļas neregulāras formas tabletes ar reljefa logo "Philip Plein" saīsinājumu vienā pusē un galvaskausu otrā pusē (2. sējuma 11.,12. lapa);

- 2020. gada 8. maija ekspertu atzinumu Nr. /numurs/ par primārās narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka izpētei iesniegtās 27 zilganzaļas tabletes [izpētes objekti Nr.1/ķ1-ķ27, tablešu kopējā masa 5,9780 grami] satur MDA (cits nosaukums – tenamfetamīns; MDA saturs vairāk kā 1 grams). MDA (vielu grupa "3,4-metilēndioksifeniletānamīni") ir savienojums, kas atvasināts no 2?(3,4?metilēndioksifenil) etānamīna, aizvietojot ūdeņraža atomu etilēngrupā ar vienu alkilgrupu. Izpētes objekti izņemti 2020. gada 8. maijā no speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicēja

/pers. E/ (2. sējuma 14.-15. lapa);

- 2020. gada 1. jūnija eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par papildus narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka izpētei iesniegtās 27 MDA saturošās tabletes [izpētes objekti Nr.1/ķ1-ķ27, tablešu kopējā masa 5,9780 grami] satur 28% jeb 1,6738 gramus MDA (2. sējuma 17.-18. lapa);

- 2020. gada 26. jūnija eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, kurā secināts, ka DNS analīzes rezultātā uz cigarešu paciņas (kas ar 2020. gada 8. maija izņemšanas protokolu izņemta no speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicēja) tika konstatētas divu vai vairāku personu bioloģiskā materiāla sajaukums, kura DNS profils, iespējams, atbilst personas DNS profilam, kas atrodas DNS nacionālajā datu bāzē (2. sējuma 24. lapa);

- Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2020. gada 10. jūlija izziņu par informāciju no DNS Nacionālās datu bāzes, kurā norādīts, ka eksperta atzinumā Nr. /numurs/ uz lietiskā pierādījuma - cigarešu paciņas "Marlboro" viens no konstatētajiem bioloģiskajiem materiāliem atbilst /pers. B/ siekalu parauga DNS profilam, kas reģistrēts DNS nacionālajā datu bāzē (4. sējuma 37. lapa);

- 2020. gada 12. maija izņemšanas protokolu, no kura izriet, ka 2020. gada 12. maijā speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs /pers. E/ labprātīgi izdeva speciālajam izmeklēšanas eksperimentam paredzētos naudas līdzekļus 10 *euro* (2. sējuma 30. lapa);

- 2020. gada 12. maija aizturēšanas protokolu, no kura redzams, ka 2020. gada 12. maijā plkst. 13.45 Kriminālprocesa likuma 264. panta pirmās daļas 2. punkta kārtībā aizturēts /pers. A/ un veicot personas kratīšanu, izņemts mobilais tālrunis "Huawei P9" ar "Tele2" SIM karti, no personas jakas kreisās sānu kabatas izņemts polietilēna iepakojums ar 18 zilām tabletēm (2. sējuma 102. lapa);

- 2020. gada 14. maija eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par primārās narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka ekspertīzei iesniegtās 18 zilganzaļas tabletes, kas aizturēšanas laikā 2020. gada 12. maijā izņemtas /pers. A/ [izpētes objekti 1.1./ķ.1.-18, kopējā tablešu masa – 3,9417 grami], satur MDA (cits nosaukums – tenamfetamīns; MDA saturs vairāk kā 0,02 grami). MDA (vielu grupa "3,4-metilēndioksifeniletānamīni") ir savienojums, kas atvasināts no 2-(3,4-metilēndioksifenil) etānamīna, aizvietojot ūdeņraža atomu etilēngrupā ar vienu alkilgrupu (2. sējuma 117.-118. lapa);

- 2020. gada 1. jūnija eksperta atzinumu Nr. /numurs/ par papildus narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes veikšanu, kurā konstatēts, ka ekspertīzei iesniegtās 18 MDA saturošās tabletes [izpētes objekti Nr.1.1./ķ.1.-18, tablešu kopējā masa – 3,9417 grami] kopā satur 28% jeb 1,1037 g MDA jeb tenamfetamīna (2. sējuma 120.-121. lapa);

- SIA "Tele2" sniegtajām ziņām par tālruņu numuru /numuri/veiktajiem un ienākošajiem zvaniem laika periodā no 2020. gada 7. maija plkst. 00.00 līdz plkst. 23.59.59, no kuriem redzams, ka /pers. A/ 2020. gada 7. maijā no plkst. 19.33.06 līdz 2020. gada 7. maija plkst. 22.25.17 vairākkārt sazvanījās ar /pers. B/ (2. sējuma 203.-206., 209.-212., 216.-218. lapa);

- speciālās izmeklēšanas darbības - /pers. C/ lietotā tālruņa numura /numurs/ sakaru līdzekļu kontroles 2020. gada 8. aprīļa pārskatu, DVD disku Nr. 766 (2. sējuma 221., 222. lapa);

- protokolu par uzrādīšanu atpazīšanai, no kura redzams, ka liecinieks /pers. C/ atpazina /pers. B/, kā /pers. A/ audžudēlu (romu tautības personu), kuram vairākkārt realizēja MDMA tabletes ar "kinkong" logo, kuras izņēma kratīšanā (3. sējuma 3.-4. lapa);

- protokolu par uzrādīšanu atpazīšanai, no kura redzams, ka liecinieks /pers. C/ atpazina /pers. A/ kā personu, kurai realizēja MDMA tabletes, kā arī kurš iepazīstināja ar savu audžudēlu (romu tautības jaunieti) (3. sējuma 5.-6. lapa);

- Zemgales rajona tiesas 2022. gada 17. februāra spriedumā krimināllietā Nr.12503000120 nostiprinātājām ziņām par to, ka /pers. C/ notiesāts par trim noziedzīgiem nodarījumiem psihotropo vielu aprites jomā, pēc Krimināllikuma 253.[1] panta trešās daļas par psihotropo vielu neatļautu realizēšanu lielā apmērā, proti, par to, ka pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotos apstākļos (laikā, vietā un veidā), bet ne vēlāk kā līdz 2020. gada 11. marta plkst. 16.34 /vieta/, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā vietā, realizēja /pers. B/ 10 gaiši zilas neregulāras formas tabletes ar reljefa logo "Gorilla" ar kopējo masu 4,3354 grami, kas satur 41% jeb 1,7775 gramus MDMA, spriedums stājies spēkā 2022. gada 8. martā (4. sējuma 116.-118. lapa).

[8.5] Apelācijas instances tiesa konstatē, ka iepriekš norādītie pierādījumi to kopumā, kas detalizētāk izklāstīti pirmās instances tiesas spriedumā, pilnībā apstiprina apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ vainīgumu katram inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

[9] Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ argumentu, ka bez skaņu ierakstu ekspertīzes veikšanas lietā iegūtie telefonsarunu ieraksti nevar tikt izmantoti pierādīšanā, apelācijas instances tiesa konstatē sekojošo.

[9.1] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 225. panta pirmajai daļai speciālo izmeklēšanas eksperimentu veic, pamatojoties uz izmeklēšanas tiesneša lēmumu, un speciālā izmeklēšanas darbība ir pakļauta tiesas priekškontrolei. Minētā izmeklēšanas darbība ir pakļauta arī tiesas pēckontrolei (*Senāta 2015. gada 8. jūlija lēmums lietā Nr. SKK?170/2015, krimināllieta Nr. 11905010613*).

No lietas materiāliem redzams, ka tiesas priekškontroli, lemjot par speciālajām izmeklēšanas darbībām, ir veikusi izmeklēšanas tiesnese. Savukārt pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu pēc būtības veikusi speciālo izmeklēšanas darbību pēckontroli, pamatoti nekonstatējot procesuālos pārkāpumus šo darbību rezultātā iegūtas informācijas fiksēšanā un nostiprināšanā, veicot arī pierādījumu galīgo novērtējumu, proti, to attiecināmības, pieļaujamības, ticamības un pietiekamības novērtēšanu.

[9.2] Krimināllietas iztiesāšanas gaitā pirmās instances tiesā apsūdzētie nebija izteikuši iebildumus pret speciālo eksperimentu ietvaros iegūto telefonsarunu ierakstu izmantošanu pieradīšanā, nav norādījuši, ka nebūtu piedalījušies noklausītajās telefonsarunās. Apelācijas instances tiesā apsūdzētais /pers. A/ faktiski nenoliedza, ka pirmstiesas izmeklēšanas gaitā vairākos viņam atskaņotajos sarunu audioierakstos atpazinis savu balsi, savukārt apsūdzētais /pers. B/ apelācijas instances tiesā nepārprotami apstiprināja, ka notika telefonsarunas starp viņu un citām personām.

No /pers. B/ 2020. gada 13. augusta nopratināšanas protokola (2. sējuma 84.-85. lapa) un /pers. A/ 2020. gada 19. augusta nopratināšanas protokola (2. sējuma 194.-196. lapa) redzams, ka apsūdzētajiem pirmstiesas izmeklēšanas laikā tika atskaņoti telefonsarunu ieraksti, un apsūdzētais /pers. A/ apstiprināja, ka visās atskaņotajās telefonsarunās atpazīst savu balsi, bet apsūdzētais /pers. B/ atpazina savu balsi tikai pirmajos trīs atskaņotajos telefonsarunu ierakstos. Lietā ir noskaidroti apsūdzēto lietoto mobilo tālruņu numuri, noskaidrots, ka atļauja veikt sakaru līdzekļu kontroli bija dota tieši apsūdzēto izmantotajiem tālruņu numuriem, līdz ar to nepastāv šaubas, ka noklausītajās telefonsarunās ir dzirdamas abu apsūdzēto balsis, tāpēc apstāklis, ka lietā nav veikta fonoskopiskā ekspertīze nedod pamatu apšaubīt lietā iegūto pierādījumu pieļaujamību, ticamību un iegūto pierādījumu pietiekamību.

[9.3] Atbilstoši judikatūrā izteiktām atziņām, izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esība vai neesība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, krimināllieta Nr. 15890002407, Senāta 2015. gada 16. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-61/2015, krimināllieta Nr. 11088110112, Senāta 2015. gada 27. maija lēmums lietā Nr. SKK 325/2015, krimināllieta Nr. 11815000609*).

Pirmās instances tiesa speciālā eksperimenta ietvaros iegūtos telefonsarunu ierakstus novērtēja savstarpējā saistībā ar citiem pierādījumiem lietā, ievērojot Kriminālprocesa likumā noteiktās prasības, kas attiecas uz pierādījumu novērtēšanu, pamatoti atzīstot lietā iegūtos pierādījumus par pietiekamiem, lai izslēgtu saprātīgas šaubas par apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ vainīgumu katram inkriminēto neatļauto darbību izdarīšanā.

Ievērojot konstatētos apstākļus, par nepamatotu atzīstams apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka speciālo izmeklēšanas darbību rezultātā iegūtās ziņas nevar izmantot pierādīšanā bez telefonsarunu audioierakstu ekspertīzes veikšanas.

[10] No apsūdzētā /pers. A/ aizstāves apelācijas sūdzības satura izriet, ka aizstāve uzskata, ka apsūdzētā /pers. A/ darbībās nav pierādīts noziedzīgā nodarījuma sastāvs, tā objektīvā puse, proti, realizācijas nolūks un psihotropo vielu neatļauta realizēšana, nav pierādīts, ka apsūdzētais /pers. A/ pretlikumīgās darbības izdarījis personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/. Aizstāve vērš uzmanību, ka apsūdzētais /pers. A/ gan pirmstiesas izmeklēšanas laikā, gan pirmās instances tiesā liecināja, ka aizturēšanas laikā izņemtās tabletes nopirka un glabāja savām vajadzībām.

[10.1] Atbilstoši juridiskajā literatūrā izteiktām atziņām, par realizēšanas nolūku var liecināt nelikumīgā apritē esošu narkotisko vai psihotropo vielu daudzums un iepakojuma veids, apstāklis, ka persona iepriekš nav lietojusi šādas vielas, ka pie viņas konstatēto vielu daudzums ir nesamērīgs ar parasti lietoto vielu daudzumu, ka viņa jau iepriekš realizējusi vai mēģinājusi realizēt narkotiskās vai psihotropās vielas un tamlīdzīgi. Kvalificējošā pazīme - personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās būs gadījumā, kad divas vai vairākas personas, kuras pirms noziedzīgo darbību izdarīšanas par to vienojušās, kopīgi tieši realizējušas šo noziedzīgo nodomu. Grupas dalībnieki var vienoties par vienu un to pašu darbību izdarīšanu vai arī sadalīt pienākumus. No subjektīvās puses nodarījumu raksturo tiešs nodoms, proti, darbību kaitīguma apzināšanās un apzināta rīcība. Darbības ar aizliegtām vielām tiek izdarītas ar speciālu nolūku - nodot šīs vielas jebkādā veidā citas personas īpašumā vai valdījumā (*U. Krastiņš, V. Liholaja, D. Hamkova. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 381.lpp.*).

[10.2] Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ aizstāves izvirzītos argumentus, apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa izdarot secinājumus par to, ka apsūdzētie rīkojušies personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ka darbības ar psihotropām vielām veiktas realizācijas nolūkā, ka psihotropās vielas tika realizētas, ir detalizēti novērtējusi pierādījumus, kas apstiprina pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošajā daļā konstatētos apstākļus.

No liecinieka /pers. C/ sniegtām liecībām izriet, ka viņš iepriekš pazinis abus apsūdzētos, 2020. gada marta sākumā liecinieks /pers. B/ realizējis 10 "ekstazī" tabletes. No liecinieka /pers. E/ sniegtām liecībām izriet, ka viņš piedalījies lietā kā speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs un saskaņā ar doto uzdevumu veicis saziņu par narkotisko vielu iegādi ar /pers. B/. Savukārt tikšanas reizē 2020. gada 7. maijā /vieta/ krustojumā esošajā /vieta//Nosaukums D/, bija ieradušies abi apsūdzētie un apsūdzētais /pers. A/ piedalījās sarunā. Apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ savā starpā bija pazīstami un runāja par narkotiskām vielām.

No 2020. gada 8. maija speciālā izmeklēšanas eksperimenta protokola izriet, ka 2020. gada 7. maijā no plkst. 11.26 speciālā izmeklēšanas eksperimenta veicējs /pers. E/ sazinoties ar /pers. B/, vienojās par psihotropu vielu daudzumu un cenu, un ap plkst. 14.40 satikās ar apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. A/ /vieta/ krustojumā, /vieta//Nosaukums D/. /pers. E/ kopā ar apsūdzētajiem iegāja /vieta/priekštelpā, kur /pers. B/ nodeva 200 *euro*, sarunā iesaistījās arī /pers. A/, atbildot uz jautājumu, ka sazināsies par to, kā varēs saņemt 25 MDA tabletes (2. sējuma 9.-10. lapa).

Veicot sakaru līdzekļu kontroli /pers. A/ mobilā tālruņa numuram /numurs/ tika konstatēts, ka 2020. gada 7. maijā plkst. 13.12.47 un plkst. 13.15.32 /pers. A/ sazinājās ar vairākām personām ar mērķi iegādāties psihotropās vielas, sarunu laikā tika lietoti tādi apzīmējumi, kā "apaļie", "tie, kas pa 5", "man ko, uz /vieta/ braukt". Laika posmā no plkst. 19.32 līdz plkst. 22.25 /pers. A/ vairākas reizes sazvanījās ar /pers. B/, kurš sarunu laikā precizēja, vai /pers. A/ izbraucis uz /vieta/, tāpat teicis, lai viņi izdara to ātrāk, prasījis, vai viņi jau ir dabūjuši (1. sējuma 24., 31.-34. lapa).

[10.3] No iepriekš norādīto telefonsarunu satura var secināt, ka pēc tam, kad 2020. gada 7. maijā apsūdzētais /pers. B/ vienojās ar /pers. E/ par psihotropo vielu daudzumu un samaksu, apsūdzētais /pers. A/ aktīvi meklējis personu, no kuras varētu iegādāties psihotropās vielas to tālākai realizēšanai. Arī no apsūdzēto savstarpējām telefonsarunām 2020. gada 7. maijā secināms, ka tika apspriesti jautājumi par psihotropo vielu iegādi/vieta/ un to nogādāšanu /vieta/, kas apstiprina, ka apsūdzētie rīkojušies saskaņoti, viņu mērķis bija iegādāties psihotropās vielas, lai tās varētu tālāk realizēt.

Turklāt no 2020. gada 8. maija speciālā izmeklēšanas eksperimenta protokola redzams, ka 2020. gada 7. maijā plkst. 23.24 uz liecinieka /pers. E/ mobilo tālruni aplikācijā "WhatsApp" tika saņemtas ziņas no tālruņa numura /numurs/, kuru lietoja /pers. A/. No /pers. A/ tālruņa numura tika nosūtīti divi fotoattēli, kuros attēlots slēpnis pie/vieta//Nosaukums B//adrese C/, un no zemāk norādītas īsziņas teksta izriet izskaidrojums, kur tiks paslēptas psihotropās vielas. /pers. E/ ierodoties iepriekš norādītajā vietā atrada un paņēma cigarešu paciņu, kurā bija caurspīdīgs polimērmateriāla maisiņš ar psihotropām vielām.

Lietā noskaidrots, ka 2020. gada 7. maijā speciālā eksperimenta veicējam realizētās MDA saturošās tabletes /pers. A/ iegādājās /vieta/, savukārt uz cigarešu paciņas "Marlboro", kurā bija ieliktas iepriekš minētās tabletes tika konstatēts /pers. B/ bioloģiskais materiāls, kas pierāda, ka apsūdzētie kopīgi izdarīja noziedzīgu nodarījumu. Turklāt /pers. A/ iesaisti noziedzīgā nodarījumā pierāda arī tas, ka speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā 2020. gada 7. maijā realizētas 27 MDA saturošās tabletes no cigarešu paciņas, kuras 2020. gada 8. maijā procesa virzītājam izsniedza /pers. E/, un no apsūdzētā /pers. A/ izņemtās 18 MDA saturošās tabletes ir vienādas formas un krāsas, ar vienādu MDA procentuālo saturu.

To, ka apsūdzētais /pers. A/ personu grupā, psihotropas vielas lielā apmērā iegādājās, glabāja, pārvadāja realizācijas nolūkā un neatļauti tās realizēja apstiprina arī tas, ka aizturēšanas laikā viņam izņemtas 18 MDA saturošās tabletes, bet kopā tika iegādātas ne mazāk kā 45 tabletes, kas saturēja psihotropās vielas, kas nozīmē, ka iegādāto psihotropo vielu daudzums nebija paredzēts personīgai lietošanai, bet bija paredzēts realizācijai.

Apelācijas instances tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais /pers. B/ apelācijas instances tiesā apstiprināja, ka izdarīja noziedzīgu nodarījumu kopā ar /pers. A/, atbilstoši tam, kā tas ir konstatēts pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošajā daļā.

[10.4] Novērtējot pierādījumus, apelācijas instances tiesai nerodas šaubas par to, ka apsūdzētais /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās ar /pers. B/ 2020. gada 7. maijā izdarīja psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu iegādāšanos, pārvadāšanu un glabāšanu realizācijas nolūkā un psihotropo vielu lielā apmērā neatļautu realizēšanu.

Iegūtie pierādījumi apstiprina /pers. A/ un /pers. B/ kopīgu, apzinātu dalību noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, katrs apsūdzētais ir apzinājies savu darbību kaitīgumu, prettiesiskas darbības veiktas ar abu apsūdzēto kopīgām pūlēm, un kopīgu vēlmi neatļauti realizēt psihotropās vielas, šī mērķa sasniegšanai veicot arī citas apsūdzībā inkriminētās darbības. Abu apsūdzēto darbībās ir pierādītas visas inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, apsūdzēto darbības ir kvalificētas pareizi, tāpēc par nepamatotiem atzīstami apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves argumenti, ka /pers. A/ nav darbojies personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. B/, ka nav realizējis psihotropās vielas.

Apsūdzētā /pers. A/ izvirzītā aizstāvības versija par to, ka viņš nav darbojies personu grupā ar /pers. B/, ka nav realizējis psihotropās vielas ir pilnībā atspēkota ar lietā iegūtajiem pierādījumiem, kas norādīti pirmās instances tiesas spriedumā, kuru ticamību nav pamata apšaubīt.

[11] Pārsūdzētajā spriedumā izdarītie secinājumi par apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ vainīgumu ir pamatoti, līdz ar to apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 564. panta sesto daļu, pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un detalizēti neatkārto spriedumā norādītos pierādījumus un atzinumus.

Apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves nepiekrišana pirmās instances tiesas secinājumiem un sniegtais subjektīvais pierādījumu un noskaidroto notikuma apstākļu vērtējums, kas atšķiras no pirmās instances tiesas spriedumā norādītā pierādījumu vērtējuma, šajā lietā nevar būt par pamatu apsūdzētā /pers. A/ attaisnošanai vai viņa prettiesisko darbību kvalificēšanai pēc cita Krimināllikuma panta.

[12] Vērtējot pirmās instances tiesas sprieduma tiesiskumu daļā par apsūdzētajam /pers. A/ noteikto sodu par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, apelācijas instances tiesa konstatē, ka, nosakot sodu, pirmās instances tiesa izvērtēja Krimināllikuma 46. pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus, proti, nosakot soda veidu izvērtēja noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību, bet nosakot soda mēru izvērtēja apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tiesa ņēma vērā Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

[12.1] Atbilstoši Krimināllikuma 7. pantā paredzētajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai, apsūdzētais /pers. A/ izdarīja sevišķi smagu noziegumu, kas vērsts pret vispārējo drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka iepriekš sodīts, pēdējo reizi ar Jelgavas tiesas 2012. gada 23. februāra spriedumu pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas un 253.[2] panta pirmās daļas, atbrīvots pēc soda izciešanas 2017. gada 8. februārī. Vairākas reizes sodīts administratīvi. Apgādājamo personu nav, ieguvis vidējo - speciālo izglītību, algotu darbu nestrādā, atrodas /vieta//Nosaukums E/ profilaktiskā novērošanā no 2006. gada sakarā ar signāliem no ekspertīzēm, psihiski traucējumi nav reģistrēti.

Pirmās instances tiesā /pers. A/ norādīja, ka pēc atbrīvošanas no soda izciešanas 2017. gadā strādājis celtniecībā, 2020. gadā aizbraucis strādāt uz ārzemēm. Citos procesos nav iesaistīts, narkotiskās vielas lieto savām vajadzībām.

Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, to, ka izdarīts sevišķi smags noziegums, iegādāto, glabāto, pārvadāto un realizēto psihotropo vielu daudzumu, ziņas par apsūdzētā personību, kā arī ievērojot citus apstākļus, kurus vērtējusi pirmās instances tiesa, apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētajam /pers. A/ pamatoti noteikts brīvības atņemšanas sods, kā arī papildsods - probācijas uzraudzība. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētajam /pers. A/ noteiktais sods ir samērīgs un taisnīgs, tas nav uzskatāms par bargu, tāpēc nav pamata soda samazināšanai.

[12.2] Vienlaikus apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. B/ noliedzis savu vainīgumu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, taču apelācijas instances tiesā savu attieksmi mainījis, apstiprinot, ka atzīst savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā un izdarīto nožēlo. Līdz ar to secināms, ka apsūdzētais ir mainījis savu attieksmi pret viņam inkriminētiem noziedzīgiem nodarījumiem, tāpēc ir pamats apsūdzētā savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu atzīt par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli.

Atbilstoši judikatūrā paustajai atziņai, jauna atbildību mīkstinoša apstākļa konstatēšana apelācijas instances tiesā ir pamats noteiktā soda mēra pārskatīšanai (*Senāta 2016. gada 17. marta lēmums lietā Nr. SKK-154/2016, krimināllieta Nr. 11370038213, 11370047413*).

Ievērojot to, ka lietā ir konstatējams jauns atbildību mīkstinošs apstāklis ir pamats samazināt apsūdzētajam /pers. B/ noteikto sodu, tāpēc pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par apsūdzētajam /pers. B/ noteikto sodu par katru Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu un nosakot apsūdzētajam sodu uz mazāku termiņu, nekā to bija noteikusi pirmās instances tiesa.

[13] Nosakot apsūdzētajam /pers. B/ sodu par katra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu, apelācijas instances tiesa izvērtē Krimināllikuma 46. pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus, proti, nosakot soda veidu izvērtē noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību, bet nosakot soda mēru izvērtē apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

[13.1] Atbilstoši Krimināllikuma 7. pantā paredzētajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai, apsūdzētais /pers. B/ izdarīja divus sevišķi smagus noziegumus, kas vērsti pret vispārējo drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā.

[13.2] Par apsūdzētā /pers. B/ personību noskaidrots, ka iepriekš sodīts, tajā skaitā ar Jelgavas tiesas 2017. gada 13. septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas un 253.[1] panta otrās daļas, Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra spriedumu pēc Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas. Apgādājamo personu nav, ar 6 klašu izglītību, algotu darbu nestrādā, ir vairāki spēkā esoši administratīvie sodi. Atrodas /vieta//Nosaukums E/ profilaktiskā uzskaitē no 2008. gada.

Ar Zemgales rajona tiesas 2021. gada 2. decembra lēmumu /pers. B/ izpildīts ar Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra spriedumu noteiktais brīvības atņemšanas sods, kas bija noteikts nosacīti.

[13.3] Atbilstoši Krimināllikuma 47. panta otrajai daļai par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošo apstākli apelācijas instances tiesa atzīst apsūdzētā savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlu abos noziedzīgos nodarījumos.

[13.4] Atbilstoši Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktam par apsūdzētā /pers. B/ atbildību pastiprinošo apstākli apelācijas instances tiesa atzīst, ka abi noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu (Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra spriedums).

Ievērojot to, ka apsūdzētais /pers. B/ apelācijas instances tiesā ir mainījis savu attieksmi pret viņam inkriminētiem noziedzīgiem nodarījumiem un pilnībā atzinis savu vainu abu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, apelācijas instances tiesa secina, ka vairs nepastāv pamats par /pers. B/ atbildību pastiprinošo apstākli atzīt Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 17. punktā paredzēto apstākli, proti, ka noziedzīgus nodarījumus izdarījusī persona sniegusi apzināti nepatiesu liecību, ko iepriekš bija konstatējusi pirmās instances tiesa.

[13.5] Novērtējot /pers. B/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, to, ka izdarīti divi sevišķi smagi noziegumi, iegādāto, glabāto un realizēto psihotropo vielu daudzumu, ziņas par apsūdzētā personību, kā arī ievērojot citus sodu ietekmējošos apstākļus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par katru izdarīto noziedzīgu nodarījumu nosakāms brīvības atņemšanas sods, kā arī papildsods – probācijas uzraudzība.

Tiesa ņem vērā, ka ir konstatēts viens apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošs apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis.

Ievērojot to, ka apelācijas instances tiesa par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošo apstākli abu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzinusi tādu apstākli, kādu nebija konstatējusi pirmās instances tiesa, kā arī konstatējusi tikai vienu atbildību pastiprinošo apstākli, apelācijas instances tiesa uzskata, ka /pers. B/ par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāmais brīvības atņemšanas sods, nosakāmais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu un nosakāmais galīgais brīvības atņemšanas sods saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu, ir nosakāms uz mazāku termiņu nekā to bija noteikusi pirmās instances tiesa.

[13.6] Ievērojot to, ka apsūdzētais izdarījis divus noziedzīgus nodarījumus, viņam nosakāms sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu daļēji saskaitot noteiktos sodus.

[13.7] Noskaidrots, ka jaunus noziedzīgus nodarījumus apsūdzētais /pers. B/ izdarījis soda izciešanas laikā pēc Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra sprieduma (Zemgales rajona tiesas 2021. gada 2. decembra lēmums), tāpēc viņam nosakāms galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 51.

panta pirmās prim daļas 2.un 3. punktu un otro daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot neizciesto sodu.

[13.8] Pirmās instances tiesa atbilstoši Krimināllikuma 52. panta ceturtajai un piektajai daļai soda termiņā /pers. B/ ir pareizi ieskaitījusi aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no 2020. gada 12. maija līdz 2020. gada 23. septembrim, un no 2022. gada 28. septembra līdz sprieduma spēkā stāšanai.

[13.9] Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētajam /pers. B/ nosakāmais sods par katru izdarīto noziedzīgu nodarījumu, sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības un galīgais sods pēc spriedumu kopības būs samērīgs un taisnīgs, atbilstošs izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam un radītajam kaitējumam, apsūdzētā personībai, kā arī sods būs pietiekams Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzētā soda mērķa sasniegšanai.

[14] Vērtējot krimināllietas virzību, apelācijas instances tiesa konstatē, ka šajā lietā nav bijuši ilgstoši neattaisnoti bezdarbības periodi, pēc lietas saņemšanas tiesā tā iztiesāta bez neattaisnotas novilcināšanas, lietā nav pieļauts Kriminālprocesa likuma 14. panta pārkāpums un apsūdzēto tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā nav pārkāptas.

[15] Apelācijas instances tiesa nav konstatējusi pamatu apšaubīt pirmās instances tiesas sprieduma pamatotību daļā par procesuālo izdevumu piedziņu no apsūdzētā /pers. A/ un speciālā izmeklēšanas eksperimentā izlietotās un neatgūtās naudas, t.i., 200 *euro* piedziņu no abiem apsūdzētajiem solidāri un 105 *euro* piedziņu no apsūdzētā /pers. B/.

[16] Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. A/ aizstāvību nodrošināja aizstāve P. Janule, kura iesniedza paziņojumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam par kopējo summu 345 *euro*, apsūdzētā /pers. B/ aizstāvību nodrošināja aizstāvis J. Ernstsons, kurš iesniedza paziņojumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam par kopējo summu 363 *euro*.

[16.1] Apelācijas instances tiesā netika pieteikts lūgums par apsūdzētā /pers. A/ atbrīvošanu no procesuālo izdevumu piedziņas un tiesa nekonstatē, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis izslēgtu iespēju samaksu par aizstāvja darbu nodrošināt no saviem līdzekļiem, līdz ar to nav pamata apsūdzētā /pers. A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas, tāpēc no apsūdzētā /pers. A/ par labu valstij piedzenami procesuālie izdevumi 345 *euro* par aizstāves P. Janules darbu apelācijas instances tiesā.

[16.2] Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis J. Ernstsons pieteica lūgumu par apsūdzētā /pers. B/ atbrīvošanu no procesuālo izdevumu piedziņas sakarā ar apsūdzētā zemo izglītības līmeni.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu no apsūdzētā /pers. B/ par labu valstij piedzīti procesuālie izdevumi 1428,53 *euro* par aizstāvja darbu pirmstiesas izmeklēšanas laikā un pirmās instances tiesā.

Kriminālprocesa likuma 83. panta pirmās daļas 5. punkts noteic, ka aizstāvja piedalīšanās kriminālprocesā ir obligāta, ja tiesības uz aizstāvību ir analfabētam vai personai ar tik zemu izglītības līmeni, ka tā nevar pilnvērtīgi izmantot savas procesuālās tiesības.

Kriminālprocesa likuma 85. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību, kas tādā gadījumā tiek segta no valsts līdzekļiem, ir personai, kurai aizstāvja piedalīšanās kriminālprocesā saskaņā ar šā likuma 83. panta pirmo daļu ir obligāta.

N o /pers. B/ kā aizturētā nopratināšanas protokola redzams, ka tajā norādīta viņa izglītība 6 klases, taču no lietā turpmāk sastādītajiem dokumentiem ir redzams, ka procesuālie dokumenti viņam tikuši nolasīti (2. sējuma 46., 50., 78., 81. lapa) viņa zemā izglītības līmeņa dēļ, turklāt /pers. B/ aizstāve bija norādījusi, ka viņš ir analfabēts, neprot lasīt un rakstīt (2. sējuma 53. lapa). /pers. B/ nopratināšanas veiktas piedaloties aizstāvim. Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka /pers. B/ ir 6 klašu izglītība, taču spriedumā nav sniegts detalizētāks apsūdzētā izglītības līmeņa novērtējums.

Novērtējot lietā esošās ziņas, kas raksturo /pers. B/ izglītības līmeni, viņa spējas lasīt un rakstīt, apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētā izglītības līmenis ir pietiekami zems, kas ietekmē viņa spējas pilnvērtīgi izmantot savas procesuālās tiesības, tāpēc tiesa atzīst par pamatotu apsūdzētā /pers. B/ aizstāvja J. Ernstsona lūgumu atbrīvot apsūdzēto /pers. B/ no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvju darbu šajā lietā apsūdzētā zemā izglītības līmeņa dēļ.

Ievērojot to, ka pastāv Kriminālprocesa likumā paredzētie priekšnosacījumi /pers. B/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvja darbu šajā lietā, ir pamats atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par procesuālo izdevumu 1428,53 *euro* piedziņu no /pers. B/ par aizstāvja darbu pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesas sēdē. Apsūdzētais /pers. B/ ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu, kopā 1791,53 *euro* piedziņas par aizstāvju darbu šajā lietā, līdz ar to izdevumi par aizstāvju darbu, kas saistīts ar /pers. B/ aizstāvību ir sedzami no valsts līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu Zemgales apgabaltiesa
nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2023. gada 28. septembra spriedumu atcelt daļā par /pers. B/ noteikto sodu par:

noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [1]);

noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums [2]);

noteikto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu;

noteikto galīgo saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmās prim daļas 2. un 3. punktu un otro daļu;

procesuālo izdevumu 1428,53 *euro* piedziņu no apsūdzētā /pers. B/ par aizstāvja juridisko palīdzību pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesas sēdē.

/pers. B/ sodīt par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums Nr.1) ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

/pers. B/ sodīt par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta trešajā daļā (noziedzīgs nodarījums Nr.2) ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem 6 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikto sodu daļēji saskaitīt un sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 7 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmās prim daļas 2. un 3. punktu un otro daļu noteiktajam sodam daļēji pievienot sodu, kas nav izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2019. gada 8. janvāra sprieduma (Zemgales rajona tiesas 2021. gada 2. decembra lēmuma), un galīgo sodu /pers. B/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 7 gadiem 8 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 345 *euro* par aizstāves Petras Janules darbu apelācijas instances tiesā, nosakot 30 dienu termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei no tā spēkā stāšanās dienas.

Atbrīvot /pers. B/ no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvju darbu, sedzot izdevumus par aizstāvju darbu no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, sūdzību vai
protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams 2024. gada 17. septembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs R. Rinčs

Tiesneses I. Akmeņlauka

I. Putra